

RAPPORT

Bureau Fédéral du Plan

Analyses et prévisions économiques

Federaal Planbureau

Economische analyses en vooruitzichten

Evaluatie van de btw-verlaging op elektriciteit voor huishoudelijk gebruik

Évaluation de la baisse de la TVA sur l'électricité à usage domestique

Juni - Juin 2015

Ludovic Dobbelaere, Ido@plan.be

Kunstlaan 47-49 – Avenue des Arts 47-49
1000 Brussel – 1000 Bruxelles

e-mail: contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Federaal Planbureau

Het Federaal Planbureau (FPB) is een instelling van openbaar nut.

Het FPB voert beleidsrelevant onderzoek uit op economisch, sociaal-economisch vlak en op het vlak van leefmilieu. Hiertoe verzamelt en analyseert het FPB gegevens, onderzoekt het aanneembare toekomstscenario's, identificeert het alternatieven, beoordeelt het de gevolgen van beleidsbeslissingen en formuleert het voorstellen.

Het stelt zijn wetenschappelijke expertise onder meer ter beschikking van de regering, het Parlement, de sociale gesprekspartners, nationale en internationale instellingen. Het FPB zorgt voor een ruime verspreiding van zijn werkzaamheden. De resultaten van zijn onderzoek worden ter kennis gebracht van de gemeenschap en dragen zo bij tot het democratisch debat.

Het Federaal Planbureau is EMAS en Ecodynamische Onderneming (drie sterren) gecertificeerd voor zijn milieubeheer.

url: <http://www.plan.be>

e-mail: contact@plan.be

Overname wordt toegestaan, behalve voor handelsdoeleinden, mits bronvermelding.
Verantwoordelijke uitgever: Philippe Donnay

Le Bureau fédéral du Plan

Le Bureau fédéral du Plan (BFP) est un organisme d'intérêt public.

Le BFP réalise des études sur les questions de politique économique, socio-économique et environnementale. À cette fin, le BFP rassemble et analyse des données, explore les évolutions plausibles, identifie des alternatives, évalue les conséquences des politiques et formule des propositions.

Son expertise scientifique est mise à la disposition du gouvernement, du parlement, des interlocuteurs sociaux, ainsi que des institutions nationales et internationales. Le BFP assure à ses travaux une large diffusion. Les résultats de ses recherches sont portés à la connaissance de la collectivité et contribuent au débat démocratique.

Le Bureau fédéral du Plan est certifié EMAS et Entreprise Écodynamique (trois étoiles) pour sa gestion environnementale.

url : <http://www.plan.be>

e-mail : contact@plan.be

Reproduction autorisée, sauf à des fins commerciales, moyennant mention de la source.
Éditeur responsable : Philippe Donnay

Federaal Planbureau
Kunstlaan 47-49, 1000 Brussel

Bureau fédéral du Plan
Avenue des Arts 47-49, 1000 Bruxelles

tel.: +32-2-5077311
fax: +32-2-5077373
e-mail: contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Evaluatie van de btw-verlaging op elektriciteit voor huishoudelijk gebruik

Évaluation de la baisse de la TVA sur l'électricité à usage domestique

Juni - Juin 2015

Ludovic Dobbelaere, Ido@plan.be

Abstract – In het Koninklijk Besluit van 21 maart 2014 (B.S. 27.03.2014, blz. 26734-26739) dat de btw-voet op de levering van elektriciteit aan huishoudelijke afnemers verlaagt van 21% tot 6%, wordt bepaald dat deze maatregel door de Ministerraad moet geëvalueerd worden tegen ten laatste 1 september 2015. Dit rapport reikt daartoe een raming van de macro-economische en budgettaire impact van de maatregel aan.

Abstract – L'Arrêté royal du 21 mars 2014 (M.B. 27.03.2014, pp. 26734-26739) qui abaisse le taux de TVA sur la fourniture d'électricité aux clients résidentiels de 21% à 6% dispose que cette mesure doit être évaluée par le Conseil des Ministres pour le 1er septembre 2015 au plus tard. À cet effet, le présent rapport avance une estimation de l'impact macroéconomique et budgétaire de la mesure.

Abstract – The Royal Decree of 21 March 2014 (Belgian Official Journal of 27.03.2014, pp. 26734-26739) lowering the VAT rate on electricity supply to residential customers from 21% to 6% provides that this measure has to be assessed by the Ministerial Council by 1 September 2015 at the latest. In this context, this report puts forward an assessment of the macroeconomic and budgetary impact of the measure.

Inhoudstafel - Table des matières

1. Inleiding	1
2. Variant	2
2.1. Specificatie	2
2.2. Gevolgen voor consumptieprijzen en indexering	2
2.3. Macro-economische resultaten van de variant	4
2.4. Impact op de overheidsfinanciën	6

Lijst van tabellen - Liste des tableaux

Tabel 1	Invloed verlaging btw-voet op elektriciteit voor huishoudelijk verbruik	4
Tabel 2	Macro-economische resultaten van een verlaging van de btw-voet op elektriciteit voor huishoudelijk gebruik	5
Tabel 3	Invloed op de overheidsfinanciën van een verlaging van de btw-voet op elektriciteit voor particulier gebruik	6

Lijst van figuren - Liste des graphiques

Figuur 1	Verloop afgevlakte index in beide scenario's (2015-2017)	3

1. Inleiding

Toen besloten werd om de btw-voet op elektriciteit voor huishoudelijk gebruik te verlagen van 21% tot 6% vanaf april 2014, werd onder andere rekening gehouden met een rapport van de Expertengroep “Concurrentievermogen en Werkgelegenheid” (EGCW)¹. Artikel 3 van het KB van 21 maart 2014 tot wijziging van de koninklijke besluiten nrs. 4 en 20 met betrekking tot de belasting over de toegevoegde waarde², dat de verlaging van de btw-voet op elektriciteit invoert, bepaalt dat die maatregel tegen ten laatste 1 september 2015 dient geëvalueerd te worden door de ministerraad op basis van een rapport van de EGCW. Aangezien de EGCW momenteel niet actief is, werd dit rapport opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Federaal Planbureau

Het KB van 21 maart 2014 stelt dat de evaluatie dient te gebeuren vanuit het perspectief van duurzame ontwikkeling (economisch, sociaal, leefmilieu) evenals vanuit budgettair perspectief. Aangezien we momenteel weinig redenen zien om een update te maken van de “impact per inkomensdecil” (m.a.w. de impact van de btw-verlaging op de koopkracht van verschillende bevolkingsgroepen, gerangschikt volgens de hoogte van hun inkomen), wordt in dit rapport enkel een update van de derde variant (“Variante 1 aménagée: non application de la baisse de TVA pour les branches non assujetties”, zie blz. 20-23 van het rapport) besproken.

In wat volgt zal eerst de specificatie van de variant worden besproken. Daarna wordt ingegaan op de wijzigingen die de maatregel impliceert voor het verloop van de gezondheidsindex en de indexering van lonen en sociale uitkeringen. In 2013 bleek reeds dat die gevolgen cruciaal zijn voor een juiste interpretatie van de begrotingsresultaten. Nadien komen de impact op de voornaamste macro-economische parameters en de impact op de openbare financiën aan bod.

¹ Zie http://www.plan.be/publications/publication_det.php?lang=nl&KeyPub=1273.

² Zie Belgisch Staatsblad 27.03.2014, blz. 26734- 26739.

2. Variant

2.1. Specificatie

Om de economische impact van de verlaging van het btw-tarief op elektriciteit te bepalen dient nu op een andere manier gewerkt te worden dan in 2013. In het basisscenario bedroeg de btw-voet op elektriciteit voor huishoudelijk gebruik toen 21%, terwijl dat momenteel 6% is. Om de maatregel te kunnen evalueren, hebben we een simulatie gemaakt waarin de btw-voet op elektriciteit opgetrokken wordt tot 21% vanaf januari 2015. Om de maatregel nog steeds te kunnen interpreteren als een *verlaging* van het btw-tarief op elektriciteit, wordt de simulatie met een btw-voet van 21% in wat volgt beschouwd als het basisscenario en het huidige scenario met een btw-voet van 6% als de variant.

De simulatie werd net zoals in 2013 uitgevoerd met het macro-sectoraal model Hermes, vertrekkend van de middellangetermijnprojectie die gepresenteerd werd op 12 mei 2015³ en zonder wijziging van de andere hypothesen en startpunten buiten de btw.

2.2. Gevolgen voor consumptieprijzen en indexering

Om de simulatieresultaten goed te kunnen interpreteren is het belangrijk om een goed begrip te hebben van de invloed van de btw-maatregel op de maanden waarin de opeenvolgende spilindices voor de overheidswedden en de sociale uitkeringen overschreden worden. Aangezien Hermes als jaarmodel minder geschikt is voor een precieze inschatting van de gevolgen van de maatregel op het maandverloop van de nationale consumptieprijsindex en de gezondheidsindex, werd de impact op die variabelen op basis van een aparte (maand)module geraamd.

De verlaging van de btw-voet op elektriciteit van 21% tot 6% leidt tot een daling van de elektriciteitsprijs van 12,4%. Rekening houdend met het gewicht van elektriciteit⁴ in het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen (NICP) leidt dat tot een daling van het NICP met 0,40%-punt. De impact op de gezondheidsindex is iets sterker (-0,43%-punt) omdat het impliciete gewicht van elektriciteit in de gezondheidsindex hoger ligt dan in het NICP. Om de gezondheidsindex te berekenen wordt immers een aantal producten uitgesloten, waardoor de gezondheidsindex in 2015 slechts 92,84% van het NICP vertegenwoordigt.

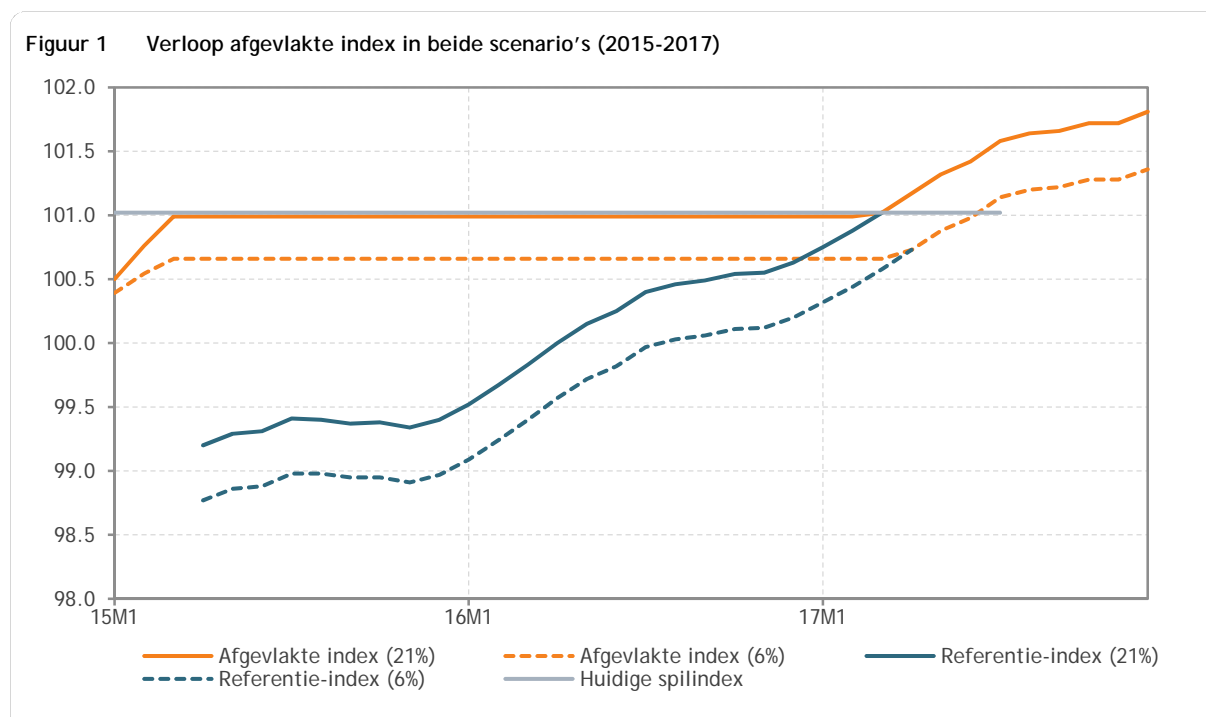
Wat de indexering van lonen en sociale uitkeringen betreft, dient eveneens rekening gehouden te worden met de indexsprong. Als gevolg daarvan wordt bij de lonen en de sociale uitkeringen 2% indexering "overgeslagen" vanaf april 2015. Concreet werd de definitie van de "afgevlakte index" daarvoor gewijzigd. Tot en met maart 2015 werd de afgevlakte index berekend als het 4-maandelijks voortschrijdend gemiddelde van de gezondheidsindex. Vanaf april 2015 wordt de afgevlakte index geblokkeerd op zijn niveau van maart 2015 tot de afgevlakte index overschreden wordt door de

³ Zie http://www.plan.be/publications/publication_det.php?lang=nl&KeyPub=1452.

⁴ Het NICP wordt sinds januari 2014 berekend als een kettingindex. Dat impliceert dat de gewichtenstructuur waarop de berekening van het NICP gebaseerd is elk jaar (in januari) moet aangepast worden aan de prijsontwikkelingen tijdens het voorbije jaar.

zogenaamde “referentie-index”, die berekend wordt als het 4-maandelijkse voortschrijdend gemiddelde van de gezondheidsindex vermenigvuldigd met 0,98.

Figuur 1 toont het verloop van de afgevlakte index in beide scenario's tijdens de periode 2015-2017. Aangezien de afgevlakte index zich in beide gevallen onder de huidige spilindex (101,02) bevindt in maart 2015, heeft de toepassing van een btw-voet van 6% of 21% op elektriciteit voor huishoudelijk gebruik op korte termijn geen invloed op de indexering van overheidswedden en sociale uitkeringen. Die worden immers allebei pas geïndexeerd na overschrijding van de spilindex door de afgevlakte index in de loop van 2017.

De lonen in de privésector zullen echter wel beïnvloed worden in 2015 en 2016 door de btw-wijziging op elektriciteit. Aangezien er veel verschillende indexeringsystemen bestaan in de privésector gaan we ervan uit dat de indexering van de lonen in de privésector de afgevlakte index volgt, weliswaar met enige vertraging.⁵

Onderstaande tabel vat de invloed van de btw-verlaging op elektriciteit op de verschillende indexeringscoëfficiënten samen. Belangrijk voor de interpretatie van de resultaten van de variant is dat de aanpassing van de indexering van de lonen in de privésector zich voltrekt tijdens de periode 2015-2018, terwijl er bij de indexering van de sociale uitkeringen en de overheidslonen ook na 2018 verschillen kunnen blijven bestaan. Dat komt doordat het indexeringsmechanisme achter de lonen in de privésector hier beschouwd wordt als een continu systeem, terwijl overheidslonen en sociale uitkeringen geïndexeerd worden op basis van een systeem dat schoksgewijs reageert op de evolutie van de afgevlakte index (telkens na het overschrijden van de spilindex). Zoals de tabel toont, is de invloed van de btw-verlaging op de indexering van overheidslonen en sociale uitkeringen afhankelijk van het aantal

⁵ Zo zullen de lonen in enkele paritaire comités, ondanks de indexsprong, nog kunnen genieten van een beperkte indexering die het gevolg is van de toename van de afgevlakte index tijdens de eerste drie maanden van 2015.

maanden in het (kalender)jaar dat ze geïndexeerd worden tegen een lagere spilindex dan in het scenario met een hogere btw-voet. Zo bedraagt de “indexeringswinst”⁶ voor de overheidslonen 4 maanden in 2017, 1 maand in 2018, 3 maanden in 2019 en 2 maanden in 2020. De “indexeringswinst” voor de sociale uitkeringen kent een licht ander verloop: 4 maanden in 2017 en telkens 2 maanden in 2018, 2019 en 2020. Enkel wanneer het aantal maanden “indexeringswinst” toeneemt ten opzichte van het voorgaande jaar, zal de indexering van de overheidslonen of de sociale uitkeringen lager liggen in de variant dan in het basisscenario.

Tabel 1 Invloed verlaging btw-voet op elektriciteit voor huishoudelijk verbruik

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Btw-voet op elektriciteit op 21%						
Overschrijding spilindex	/	/	maart	oktober	/	februari
Indexering sociale uitkeringen	0,0	0,0	1,5	0,8	1,7	1,7
Indexering overheidslonen	0,0	0,0	1,3	0,8	1,8	1,5
Indexering lonen privésector	0,4	0,2	0,3	1,2	1,4	1,6
Btw-voet op elektriciteit op 6%						
Overschrijding spilindex	/	/	juli	/	februari	april
Indexering sociale uitkeringen	0,0	0,0	0,8	1,2	1,7	1,7
Indexering overheidslonen	0,0	0,0	0,7	1,3	1,5	1,7
Indexering lonen privésector	0,2	0,1	0,2	1,1	1,4	1,6

2.3. Macro-economische resultaten van de btw-verlaging

Tabel 2 vat de voornaamste resultaten van de btw-verlaging samen. De meeste resultaten worden weergegeven als een procentuele⁷ afwijking van het niveau (het scenario met een btw-voet op elektriciteit van 6% ten opzichte van het basisscenario met een btw-voet van 21%).

De verlaging van de btw-voet op elektriciteit vertaalt zich in de eerste plaats in een daling van de consumptieprijzen, die zich (via de automatische loonindexering) vertaalt in een daling van de loonkosten. De daling van de loonkosten doet de werkgelegenheid toenemen, en zwingelt de Belgische uitvoer aan via een verbetering van de kostencompetitiviteit ten opzichte van het buitenland. De werkgelegenheidstoename en de lagere inflatie (gecombineerd met het feit dat niet alle componenten van het beschikbaar inkomen van de gezinnen geïndexeerd worden), doen de koopkracht van de gezinnen toenemen en stimuleren daardoor de particuliere consumptie. De toename van de economische activiteit en een beperkte verbetering van de rendabiliteit leiden tot bijkomende bedrijfsinvesteringen.

Het begrotingsaldo wordt negatief beïnvloed door de maatregel, wat er op zijn beurt voor zorgt dat de overheidsschuld toeneemt. In het volgende deel wordt de impact op de overheidsfinanciën in detail besproken.

⁶ “Indexeringswinst” wordt gedefinieerd als het aantal maanden dat de overheidslonen of de sociale uitkeringen in het scenario met een btw-voet van 6% binnen een kalenderjaar geïndexeerd worden tegen een lagere spilindex dan in het scenario met een btw-voet van 21%.

⁷ Voor enkele variabelen (werkgelegenheid, werkloosheidsgraad, begrotingsaldo in miljard euro en ratio’s in % van het bbp of het nationaal inkomen) worden absolute verschillen weergegeven.

Het saldo van de lopende verrichtingen met het buitenland gaat er licht op achteruit omdat de toename van de binnenlandse vraag de invoer sterker doet toenemen dan de uitvoer.

Ten slotte zorgt de btw-verlaging op elektriciteit voor een toename van het energieverbruik die zowel het gevolg is van een prijseffect (elektriciteit wordt goedkoper) als een volume-effect (via een toename van de economische activiteit). Bijgevolg neemt ook de uitstoot van broeikasgassen toe (met 0,37% of ruim 400 000 ton CO₂-equivalent tegen 2020, in vergelijking met het basisscenario).

Tabel 2 Macro-economische resultaten van een verlaging van de btw-voet op elektriciteit voor huishoudelijk gebruik
Afwijkingen in % (tenzij anders vermeld) ten opzichte van een scenario met een btw-voet van 21%

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bbp (volume)	0,03	0,08	0,07	0,09	0,09	0,09
Particuliere consumptie	0,05	0,20	0,16	0,19	0,19	0,19
Investeringen	0,00	0,06	0,07	0,10	0,12	0,13
Totale binnenlandse vraag	0,04	0,14	0,12	0,14	0,15	0,15
Uitvoer van goederen en diensten	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Invoer van goederen en diensten	0,03	0,07	0,06	0,07	0,07	0,07
Prijzen						
Nationaal indexcijfer der consumptieprijzen	-0,39	-0,40	-0,40	-0,41	-0,41	-0,41
Gezondheidsindex	-0,43	-0,42	-0,43	-0,43	-0,42	-0,43
Ruilvervoet	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01
Bbp-deflator	-0,18	-0,20	-0,32	-0,26	-0,31	-0,30
Werkgelegenheid						
Werkgelegenheid (verschil in duizendtallen)	2,01	4,29	5,67	6,85	7,43	7,91
Werkgelegenheid (duizendtallen, verschil in %)	0,04	0,09	0,12	0,15	0,16	0,17
Werkloosheidsgraad (FPB-definitie, verschil in %-punt)	-0,04	-0,08	-0,11	-0,13	-0,14	-0,15
Inkomens						
Reëel bruto-uurloon (marktbedrijfstakingen)	0,07	-0,01	-0,05	-0,08	-0,06	-0,07
Loonkost per eenheid product (marktbedrijfstakingen)	-0,18	-0,27	-0,30	-0,32	-0,31	-0,31
Reëel beschikbaar inkomen van de particulieren	0,25	0,25	0,08	0,18	0,17	0,18
Sparquote van de particulieren	0,17	0,05	-0,06	-0,01	-0,01	0,00
Loonmassa in % van het nationaal inkomen	0,01	-0,02	-0,04	-0,03	-0,03	-0,02
Winstmarge van de ondernemingen	0,07	0,10	0,08	0,10	0,08	0,08
Overheidsfinanciën						
Verplichte afhoudingen	-0,09	-0,08	-0,11	-0,09	-0,09	-0,09
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-) van de gezamenlijke overheid						
in miljard euro	-0,58	-0,45	0,01	-0,27	-0,17	-0,22
in % van het bbp	-0,15	-0,11	0,00	-0,06	-0,04	-0,05
Overheidsschuld (% van het bbp)	0,30	0,37	0,47	0,44	0,55	0,56
Saldo van de lopende verrichtingen met het buitenland (% van het bbp)	0,00	-0,04	-0,03	-0,04	-0,04	-0,04
Elektriciteitsverbruik	0,04	0,40	0,59	0,75	0,78	0,80
Uitstoot van broeikasgassen	0,14	0,20	0,24	0,33	0,35	0,37

2.4. Impact op de overheidsfinanciën

De ex-ante daling van de btw-ontvangsten (d.w.z. bij een ongewijzigde consumptie) als gevolg van de verlaging van de btw-voet op elektriciteit loopt op van 536 miljoen euro in 2015 tot 572 miljoen in 2020. De ex post invloed op het begrotingssaldo is (behalve in 2015⁸) evenwel beperkter vanwege de daling van de uitgaven en de positieve impact op de economische groei.

Tabel 3 Invloed op de overheidsfinanciën van een verlaging van de btw-voet op elektriciteit voor particulier gebruik
Afwijkingen in miljoen euro (tenzij anders vermeld) ten opzichte van een scenario met een btw-voet van 21%

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Ontvangsten	-681	-623	-1073	-852	-945	-914
A. Fiscale ontvangsten	-567	-486	-764	-634	-694	-688
Directe belastingen	-35	55	-172	-50	-95	-84
Huishoudens	-61	1	-206	-100	-128	-119
Vennootschappen	27	55	34	51	34	36
Overige	0	0	-1	0	-1	-1
Indirecte belastingen	-527	-537	-583	-578	-591	-596
Vermogensheffingen	-5	-4	-9	-7	-8	-8
B. Werkelijke sociale premies	-85	-104	-203	-143	-174	-153
C. Overige ontvangsten	-29	-33	-106	-74	-77	-72
2. Uitgaven	-99	-172	-1081	-578	-773	-696
A. Primaire uitgaven	-99	-175	-1088	-586	-785	-711
a. Lopende uitgaven	-73	-147	-1057	-553	-751	-676
1. Beloning van werknemers	-1	-4	-340	-111	-250	-178
2. Intermediair verbruik en belastingen	-20	-21	-22	-23	-24	-26
3. Subsidies aan vennootschappen	-14	-19	-26	-23	-24	-23
4. Sociale uitkeringen	-20	-85	-645	-372	-429	-423
- uitkeringen excl. overdrachten in natura	-14	-38	-500	-295	-302	-314
- uitkeringen in natura	-6	-47	-145	-77	-127	-108
5. Overdrachten aan huishoudens en izw's	-5	-5	-10	-9	-10	-11
6. Overdrachten aan vennootschappen	0	0	0	0	0	0
7. Bni-bijdrage	-12	-12	-13	-13	-13	-13
8. Andere overdrachten aan het buitenland	-1	-1	-2	-1	-2	-2
b. Kapitaaluitgaven	-26	-28	-31	-33	-34	-35
1. Investeringen in vaste activa (bruto)	-8	-10	-12	-13	-14	-15
2. Overdrachten aan huishoudens en izw's	-1	-1	-1	-2	-2	-2
3. Overdrachten aan vennootschappen	-17	-17	-18	-18	-18	-19
4. Overdrachten aan het buitenland	0	0	0	0	0	0
B. Rentelasten	0	3	7	8	12	15
3. Vorderingsaldo						
In miljoen euro	-582	-450	8	-273	-172	-218
In % van het bbp	-0,15	-0,11	0,00	-0,06	-0,04	-0,05
4. Impact per entiteit						
Entiteit I	-589	-158	-117	-67	-166	-131
Entiteit II	7	-292	125	-206	-5	-87

⁸ In 2015 wordt de daling van de fiscale ontvangsten versterkt door de (beperkte) neerwaartse impact van de btw-verlaging op de indexering van de lonen in de privésector. Anderzijds is de neerwaartse impact op de uitgaven zeer beperkt omdat de indexsprong ervoor zorgt dat er nauwelijks prijseffecten zijn en omdat de positieve invloed van de maatregel op de economische activiteit in 2015 miniem is.

Binnen de ontvangsten heeft de maatregel uiteraard de grootste impact op de btw-ontvangsten en dus de indirecte belastingen. Door de neerwaartse impact van de maatregel op de loonkosten als gevolg van de lagere indexering, zouden de directe belastingen betaald door de gezinnen dalen, maar de ontvangsten uit vennootschapsbelastingen zouden toenemen door de stijging van de winstmarges van de ondernemingen. Ook de inkomsten uit sociale premies zouden dalen door de neerwaartse impact van de maatregel op de loonkosten. De neerwaartse impact op de ontvangsten wordt algemeen genomen echter gemilderd door de toename van de economische activiteit en de werkgelegenheid.

Ook de uitgaven zouden dalen als gevolg van de btw-daling, maar hun profiel is meer uitgesproken dan dat van de ontvangsten. Dat wordt immers vooral bepaald door de impact van de maatregel op de indexering van overheidslonen en sociale uitkeringen (zie deel 2.2). Als gevolg van de indexsprong is die impact eerder beperkt in 2015 en 2016, maar omdat de spilindex in 2017 vier maanden later zou overschreden worden bij een btw-voet van 6% dan bij een voet van 21%, dalen de uitgaven met meer dan een miljard euro, waardoor het begrotingssaldo in 2017 nauwelijks verschilt van het basisscenario. Vanaf 2018 wordt die zogenaamde "indexeringswinst" kleiner, waardoor de neerwaartse impact op de uitgaven beperkter wordt. Naast de indexeringseffecten, wordt de neerwaartse impact op de sociale uitkeringen versterkt door de afname van de werkloosheid.

In 2015 wordt de verslechtering van het vorderingensaldo volledig gedragen door Entiteit I omdat de beperktere btw-ontvangsten ten laste zijn van de federale overheid. Vanaf 2016 worden ook de ontvangsten van Entiteit II beïnvloed via de mechanismen die voorzien zijn in de Bijzondere Financieringswet. Vanaf 2017 fluctueren de saldi van Entiteit I en II vooral door de invloed van de sociale uitkeringen en de overheidslonen. Terwijl het grootste deel van de sociale uitkeringen ten laste is van Entiteit I, wordt het grootste deel van de overheidslonen betaald door Entiteit II.